

***Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na
terenie Gminy Mielnik za rok 2022***

Mielnik, kwiecień 2023 r.

I. Cel przygotowania oraz podstawa prawna sporządzenia Analizy

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Mielnik za rok 2022 została sporządzona zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami prawa w zakresie gospodarki odpadami. Analiza ta ma zweryfikować możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w szczególności:

1. możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
2. potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
3. koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
4. liczbę mieszkańców;
5. liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
6. ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
7. ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
8. uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
9. masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy. Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Prezentowana analiza gospodarki odpadami obejmuje rok 2022. Obowiązkiem Gminy Mielnik jest zapewnienie odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych zlokalizowanych na terenie gminy poprzez wybór w drodze przetargu firmy zobowiązanej do transportu, przejęcia i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących ze wskazanych nieruchomości oraz pokrycie kosztów związanych z funkcjonowaniem systemu z pobieranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Jednym z podstawowych wymogów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi było objęcie nim wszystkich mieszkańców nieruchomości zamieszkałych, którzy zobowiązani zostali do wnoszenia regularnie stałych opłat o wysokości których decydowała

II. System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Mielnik.

Odpady komunalne na terenie Gminy Mielnik powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: domki letniskowe, nieruchomości wykorzystywane w celach rekreacyjno-wypoczynkowych, obiekty użyteczności publicznej oraz handlu i usługi.

W związku z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina Mielnik zorganizowała kolejny przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz z domków letniskowych i innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Firmą wyłonioną w przetargu z którą podpisano umowę na okres jednego roku jest Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Hajnówce, ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka.

Rada Gminy Mielnik Uchwałą Nr XXXIII/259/22 z dnia 9 listopada 2022 r. ustaliła szczegółowy sposób i zakres świadczenia w/w usług. Ustalono, iż odpady komunalne będą odbierane z następującą częstotliwością:

a) niesegregowane odpady komunalne:

- zabudowa jednorodzinna- raz w miesiącu przez cały rok;
- zabudowa wielorodzinna- dwa razy w miesiącu w okresie od 1 maja do 30 września i raz w miesiącu w okresie od 1 października do 30 kwietnia;

b) selektywnie zebrane odpady komunalne:

- zabudowa jednorodzinna:

- szkło- raz na kwartał,
- tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe- raz w miesiącu przez cały rok;
- papier i tektura- raz na kwartał,
- bioodpady- raz w miesiącu przez cały rok;
- - zabudowa wielorodzinna:
- szkło- raz na kwartał,
- papier i tektura- raz na kwartał,
- tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe - raz w miesiącu
- bioodpady- dwa razy w miesiącu w okresie od 1 maja do 30 września i raz w miesiącu w okresie od 1 października do 30 kwietnia;

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych odbywa się w systemie workowym:

- worek żółty- tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe;
- worek zielony- szkło;
- worek niebieski- papier i tektura;
- worek brązowy- bioodpady.

Na terenie Gminy Mielnik funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który prowadzony był przez Gminę Mielnik, a jedynie odpady odbierane były przez firmę wyłonioną w drodze przetargu. Właściciele nieruchomości objętych gminnym systemem zbiórki odpadów komunalnych w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogli na bieżąco od poniedziałku do piątku oraz w pierwszą sobotę miesiąca dostarczyć do PSZOK następujące frakcje odpadów komunalnych: papier i tektura, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe, przeterminowane leki, chemikalia, zużyte

baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony (do 4 szt., rocznie na gospodarstwo domowe), bioodpady oraz odpady budowlano-remontowe (z remontu prowadzonego we własnym zakresie w ilości do 800 kg rocznie na gospodarstwo domowe), popiół, baterie i akumulatory.

Zużyte baterie można było również wrzucać do pojemników ustawionych na terenie Urzędu Gminy Mielnik i w Zespole Szkół w Mielniku. Przeterminowane leki można było umieszczać w odpowiednio oznaczonym pojemniku ustawionym przy Ośrodku Zdrowia w Mielniku.

Odpady komunalne ulegające biodegradacji gromadzone były w przydomowych kompostownikach i wykorzystywanych na własne potrzeby lub dostarczane do PSZOK. Punkt ten bowiem miał na celu umożliwienie regularnego wyzbycia się odpadów z nieruchomości. Systemem objęte zostały nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Pozostałe nieruchomości, na których powstają odpady komunalne, zobowiązane są do zawierania indywidualnych umów pomiędzy konkretną osobą/właścicielem/firmą, a przedsiębiorcą wpisanym do Rejestru Działalności Regulowanej, prowadzonym przez Wójta Gminy Mielnik. Sposobu naliczenia opłaty dokonano wybierając metodę- od osoby zamieszkującej daną nieruchomość w przypadku nieruchomości zamieszkałych, natomiast w stosunku do domków letniskowych i nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe ustalono stawkę ryczałtową za rok od domku letniskowego na nieruchomości albo innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno- wypoczynkowe. Gmina zapewniała dostarczenie na posesję w ramach ponoszonej opłaty koszy na zbiórkę odpadów niesegregowanych oraz worki na segregację.

III. Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Odpady, z uwzględnieniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami, w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania. Odpady, które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania, przekazuje się, uwzględniając hierarchię sposobów postępowania z odpadami oraz najlepszą dostępną technikę, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 z późn. zm.) lub technologię, o której mowa w art. 143 tej ustawy. Podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany przekazywać niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne do instalacji komunalnej zapewniającej przetwarzanie tych odpadów.

Na terenie Gminy Mielnik nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne przekazywane były do Zakładu Zagospodarowywania Odpadów w Hajnówce. Tam poddawane były mechaniczno-biologicznemu przetwarzaniu (proces R-12) w celu wysegregowania odpadów, które można poddać recyklingowi lub odzyskowi.

IV. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

W związku z prowadzeniem przez Gminę Mielnik PSZOK-u w Mielniku planowana jest rozbudowa/modernizacja istniejącego obiektu. Zaplanowano pozyskanie środków na

wykonanie następujących zadań: utwardzenie nawierzchni i ogrodzenie terenu PSZOK, budowę dodatkowej bramy wjazdowej/wyjazdowej z PSZOK, zakup kontenerów i pojemników, budowę boksów, zadaszeń nad miejscami przeznaczonymi na zbiórkę odpadów, wykonanie placu manewrowego na terenie PSZOK, oświetlenie terenu, wykonanie kanalizacji deszczowej, zakup samochodu specjalistycznego do zbiórki i transportu odpadów komunalnych/ zakup ładowarki do odpadów.

Aktualnie odpady po uprzednim zwarzeniu, gromadzone są w otwartych lub zamkniętych kontenerach. Po zapelnieniu kontenery odbierane są przez PUK Sp. z o.o. w Hajnówce w ramach zawartej umowy z Gminą Mielnik.

V. Informacje dotyczące odebranych i zebranych odpadów komunalnych.

INFORMACJA O ZEBRANYCH ODPADACH KOMUNALNYCH			
PSZOK - Adres punktu	Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
Ul. Popław 8 Mielnik	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,4200
	15 01 07	Opakowania ze szkła	1,9400
	16 01 03	Zużyte opony	2,2200
	20 01 01	Papier i tektura	3,4800
	20 01 02	szkło	4,0800
	20 01 11	tekstylia	4,0800
	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,8800
	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,1600
	20 01 39	Tworzywa sztuczne	5,8600
	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	2,8800

	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	0,7800
	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	23,94
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych			52,72
Łączna masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych			9,65
INFORMACJA O ODEBRANYCH ODPADACH KOMUNALNYCH			
Kod odpadów	Rodzaj odpadów		Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 01	Opakowania z tektury		5,9000
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe		52,0900
15 01 07	Opakowania ze szkła		43,1000
20 01 01	Papier i tektura		8,1800
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31		0,0340
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki		3,7200
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35		2,2800
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji		52,4800
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji		4,4400
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne		252,9000
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe		14,2200
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych			439,3440
Łączna masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych			5,0500

Łącznie odebrano z terenu gminy Mielnik w 2022 r. 506,764 Mg odpadów, z czego 252,90 Mg stanowiły niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, tj. ok. 49,9% ogółu zebranych odpadów komunalnych.

Odpady ulegające biodegradacji odebrane i zebrane w 2022 roku w ilości 53,26 Mg przekazane zostały do ZZO w Hajnówce, gdzie poddane zostały kompostowaniu w procesie odzysku R3. W wyniku tego procesu powstał odpad o kodzie 19 05 03 (kompost nieodpowiadający wymaganiom) przeznaczony do odzysku podczas rekultywacji składowisk oraz odpad o kodzie 19 05 01 poddany ponownie procesowi kompostowania R3.

Pozostałe odpady opakowaniowe i inne zbierane oraz odbierane selektywnie przekazane zostały bezpośrednio lub pośrednio (przez ZZO w Hajnówce lub innych pośredników) do przedsiębiorców prowadzących recykling lub zagospodarowujących odpady w inny sposób.

VI. Analiza kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Przystępując do analizy kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, należy najpierw zwrócić uwagę na „składniki” tych kosztów. Biorąc pod uwagę zapisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, gmina porywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. A więc kosztami tymi są koszty poniesione z tytułu:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, - tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obsługi administracyjnej tego systemu.

W 2022 r. odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych był świadczony na podstawie umowy obowiązującej w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. zgodnie, z którą wynagrodzenie za miesiąc świadczenia usługi wynosiło w zależności od ilości faktycznie odebranego odpadu i zostało obliczane jako iloczyn stawki za Mg odpadu, która wynosiła odpowiednio 1.836,00 zł brutto za odbiór odpadu z nieruchomości i 1232,28 zł brutto za odbiór odpadów z PSZOK oraz masy odebranego odpadu.

Na podstawie faktur wystawionych przez PUK Hajnówka, gmina w 2022 r. poniosła opłatę za odbiór i zagospodarowanie odpadów w wysokości 684.452,13 zł, są to koszty jedynie za odbiór i zagospodarowanie odpadów poniesione na rzecz firmy odbierającej. Należy mieć na uwadze, że do kosztów tych trzeba doliczyć również koszty administracyjne związane z obsługą całego systemu, które tu nie zostały ujęte, a zostały poniesione przez gminę.

Wpłaty z tytułu opłaty w 2022 r. kształtują się następująco: 495.558,95 zł, zaległości za 2022 r.- 37.416,44 zł (stan na 31.12.2022 r.).

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy nie wnieśli opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, podejmowane były czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych.

VII. Liczba mieszkańców

W Gminie Mielnik, wg danych z ewidencji ludności prowadzonych przez tutejszy Urząd, zameldowanych na dzień 31.12.2022 r. było 2272 osoby (stali + czasowi mieszkańcy). Z kolei w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, złożonych w

Urzędzie Gminy w systemie gminnym ujętych zostało 1874 mieszkańców (stan na 31.12.2022 r., w ilości ujęto nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe stosując przelicznik 1 domek = 1 osoba). Różnica w podanej liczbie mieszkańców wynika m.in z tego, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem Gminy. Na bieżąco prowadzone są działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzenie ich ze stanem faktycznym.

Zdecydowana większość mieszkańców zadeklarowała selektywną zbiórkę z kompostowaniem na posesji co przedstawia następujące zestawienie:

- liczba złożonych deklaracji ogółem: 892 (1874 osób)
- ilość nieruchomości posiadających kompostowniki: 505 (1249 osób)
- ilość nieruchomości bez kompostownika: 252 (490 osób)
- ilość nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe: 135 szt.

VIII. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy

Na terenie Gminy Mielnik w 2022 r. nie odnotowano konieczności wydania przez Wójta Gminy decyzji administracyjnych wobec właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

IX. Uzyskane poziomy przygotowania do użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

1. Poziom składowania odpadów za 2022 r. wyniósł 0,90%.
2. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wyniósł 35,00 %.
3. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania kształtował się na poziomie 0,51%.

X. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

W 2022 roku odebrano 0,0340 Mg przeterminowanych leków, które zostały unieszkodliwione w procesie D10- przekształcanie termiczne na łądzie. Masa odpadów powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych i zebranych przekazanych do termicznego przekształcania: 17,6966Mg. Masa odpadów powstałych po sortowaniu odpadów niesegregowanych (zmieszanych) odebranych i zebranych przekazanych do termicznego przekształcania: 83,5944 Mg.

Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy: $101,2910/492,0640 \text{ Mg} \cdot 100\% = 21\%$

XI. Wnioski

Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, że system gospodarki odpadami na terenie Gminy Mielnik funkcjonuje prawidłowo. W 2022 r. osiągnięto wymagane poziomy określone w odpowiednich rozporządzeniach.

Porównując masy odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w 2022 r. w stosunku do lat ubiegłych, uwidacznia się tendencja zwyżkowa w ilości wytwarzanych odpadów. Z analizy ilości poszczególnych rodzajów odpadów można stwierdzić, że bardzo duża ilość odpadów została dostarczona przez mieszkańców do PSZOK-u, którego to powstanie znacznie ułatwia mieszkańcom wyzbycie się tzw. odpadów problemowych oraz podnosi świadomość prawidłowej segregacji odpadów oraz przyczynia się do niezalegania odpadów w pobliskich rowach, lasach, itp.

Jednak rokrocznie opłaty za odbiór odpadów i ich zagospodarowanie rosną, co przekłada się na stawki ustalane w stosunku do mieszkańców. Analiza wskazuje, że dochody z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie pokrywają kosztów funkcjonowania systemu. Mimo znacznych podwyżek system nie jest w stanie samoczynnie się zbilansować, konieczne jest dopłacanie do systemu przez gminę.

Priorytetowym zadaniem dla Gminy Mielnik na lata następne jest dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów, a także prawidłowości segregowania odpadów u źródła.

Wójt Gminy Mielnik

dr Marcin Urbański